

Vabariigi Valitsuse 23. oktoobri 2002. a määruse nr 323 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 42 lõike 1 alusel Vabariigi Valitsuse 23. oktoobri 2002. a määrust nr 323 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus“ (edaspidi põhimäärus).

Eelnõuga tehtavad muudatused on tingitud vajadusest ajakohastada valitsemisala valdkondade sõnastust, mida täiendatakse välisinvesteeringute usaldusvääruse tagamise valdkonnaga. Eelnevast lähtuvalt täiendatakse ka ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna osakonna põhiülesandeid. Samuti luuakse eelnõuga tehtavate muudatustega Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumisse personaliosakond.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja koostasid ning keeleteoimetuse tegid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna kaubanduse ja teenuste talituse välisinvesteeringute nõunik Natalja Rüütel (639 7615, natalja.ruutel@mkm.ee), MKM-i kantsler Ando Leppiman (625 6307, ando.leppiman@mkm.ee), personalijuht Kristiina Käärik (625 6323, kristiina.kaarik@mkm.ee). Juriidilise ekspertiisi tegi MKM-i õigusosakonna nõunik Hendrick Rang (625 6351, hendrick.rang@mkm.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu seondub Euroopa Liidu (EL) õigusega, sest sellega aidatakse kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/452, millega luuakse liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik (edaspidi määrus 2019/452), ettenähtud liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni vahelise koostöömehhanismi tõhusale rakendamisele.

Lisaks on eelnõu seotud menetluses oleva Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 177 „Rahandusministeeriumi põhimäärus“ muutmise määruse eelnõuga.

Eelnõuga muudetakse põhimääruse redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.06.2021, 16.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

§-ga 1 tehakse sisulised muudatused.

Punktiga 1 muudetakse põhimääruse § 11 ja täiendatakse MKM-i valitsemisala välisinvesteeringute usaldusvääruse tagamisega.

Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni 18. novembri 2019. a otsusega tehti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ülesandeks viia läbi vajalikud ettevalmistused määruse 2019/452 rakendamiseks, sealhulgas kontaktpunkti loomiseks, ja asjaomase seaduseelnõu väljatöötamiseks. Alates 11. oktoobrist 2020 rakendatakse määrust 2019/452, millega

kehtestatakse üldine raamistik Euroopa Liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringuteks liikmesriikide poolt julgeoleku või avaliku korra kaalutlustel, samuti mehhanism liikmesriikide vaheliseks ning liikmesriikide ja komisjoni vaheliseks koostöökseoses julgeolekut või avalikku korda mõjutada võivate välismaiste otseinvesteeringutega. MKM täidab määrusest 2019/452 tulenevalt kontaktpunkti ülesandeid ning osaleb liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni vahelises välisinvesteeringute alases koostöös. Samuti on MKM-is valmimas välisinvesteeringu usaldusväarsuse hindamise seaduse eelnõu.

Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 lõige 1 annab MKM-i valitsemisala piirid, hõlmates muuhulgas investeeringute alaseid küsimusi, millega üheks seotud teemaks on ka välisinvesteeringute usaldusväarsuse hindamine. Teiste ministriumite valitsemisalas sarnast valdkonda ei ole.

Seega, kuigi MKM-i põhimääruses ei ole välisinvesteeringute usaldusväarsuse tagamisega seotud ülesannet nimetatud, on MKM tegelikult, arvestades nii Vabariigi Valitsuse seadust, julgeolekukomisjoni otsust kui ka määrust 2019/452, seda ülesannet juba täitnud ning vajalik on põhimääruse kaasajastamine.

Punktiga 2 muudetakse ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna osakonnaga põhiülesannete sõnastust ja lisatakse loetelusse välisinvesteeringute usaldusväarsuse poliitika ja arengukavade kujundamine, elluviimise ja tulemuslikkuse seire, algatuste eestvedamine ja valdkonda reguleerivate õigusaktide eelnõude ettevalmistamine. Kõnealust ülesannet on ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna osakond täitnud ka seni.

Punktiga 3 tehakse MKM-is struktuuriline muudatus, millega luuakse personaliosakond ning täpsustatakse osakonna ülesanded. Muudatus on seotud eesmärgiga viia personaliteenuse osutamine Rahandusministeeriumi ühisosakonnast tagasi ministriumite ühishoones paiknevatesse ministriumite alluusse ning luua Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis personaliosakond. Praktika on näidanud, et ühisosakonnas personalitalituse vormis personaliteenuse osutamine ei õigustanud ennast ning otstarbekam on personalitegevusi teostada iga ministriumi alluuses eraldi.

Personaliosakonna loomiseks põhimääruse § 17 kehtetu punkti 14 taaskasutamine on normitehniliselt põhjendatud, kuna võimaldab säilitada loetelu tähestikjärjestuse ega põhjusta viitamisel segadust.

Punktiga 4 sätestatakse, et personaliosakond hakkab alluma MKM-i kantslerile, kuna just kantsler korraldab ministriumi asjaajamist ja üldjuhul nimetab ametisse ning vabastab ametist ministriumis koosseisu kuuluvad ametnikud või sõlmib ja lõpetab töötajatega töölepingu.

§-ga 2 reguleeritakse määruse jõustumist

Määrus jõustub üldkorras, välja arvatud personaliosakonna loovad § 1 punktid 3 ja 4, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2022. a. Üldkorras erinev jõustumisaeg on vajalik, et teha osakonna loomiseks ministriumisisesed ettevalmistused ning ajastada jõustumine samale ajale Rahandusministeeriumi põhimääruses tehtavate muudatuste jõustumisega, mis on sisulises sõltuvuses käesoleva määruse personaliosakonna loomise sätete jõustumisega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/452, millega luuakse liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik (ELT L 79I, 21.3.2019, lk 1–14).

4. Määruse mõjud

Määrusel ei ole sotsiaalseid mõju ega mõju elu- ja looduskeskkonnale. Määrus ei mõjuta ka majandust, riigi julgeolekut, välissuhteid, regionaalarengut ega kohaliku omavalitsuse korraldust.

Muudatus puudutab ministeeriumi sisemist töökorraldust ja mõjutab seega peamiselt ministeeriumi ja tema teenistujaid ning vähemal määral ministeeriumi valitsemisala asutuste tööd.

Välisinvesteeringute usaldusvääruse tagamisega seotud ülesandeid juba täidetakse kooskõlas Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 lõikest 1 tuleneva pädevusega lahendada investeeringute alased küsimused, mistõttu täiendavat mõju ei esine.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne riigile täiendavaid tegevusi, rahalisi kulusid ega täiendavaid tulusid.

Välisinvesteeringute usaldusväärust hindava ametikoht loodi juba 2020. aastal, kulud on kaetud MKM-i eelarvest.

Personaliosakonna loomiseks tuuakse Rahandusministeeriumi eelarvest Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarvesse tagasi ühisosakonna moodustamisel üle kantud vahendid.

6. Määruse jõustumine

Paragrahvi 1 punktid 3 ja 4 jõustuvad 1. jaanuaril 2022. a. Selleks kuupäevaks on planeeritud jõustuma Rahandusministeeriumi põhimääruses tehtavad muudatused, millega on seotud ministeeriumiteülese personaliosakonna kaotamine Rahandusministeeriumis ja seega personaliosakonna loomise võimaldamine MKM-is. Ülejäänud osa määrusest jõustub üldkorras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Määrus saadetakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile.